

nébih

termőföldtől
az asztalig

Élelmiszerhulladékok mennyiségének mérésen alapuló meghatározása a magyar háztartásokban

Szagos Dávid – Kunszabó Atilla - Dorkó Annamária - Kasza Gyula

*Kockázatmegelőzési és Oktatási Osztály
Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal*

XIII. Hungalimentaria

2021. november 9.

Maradék nélkül időben és térben

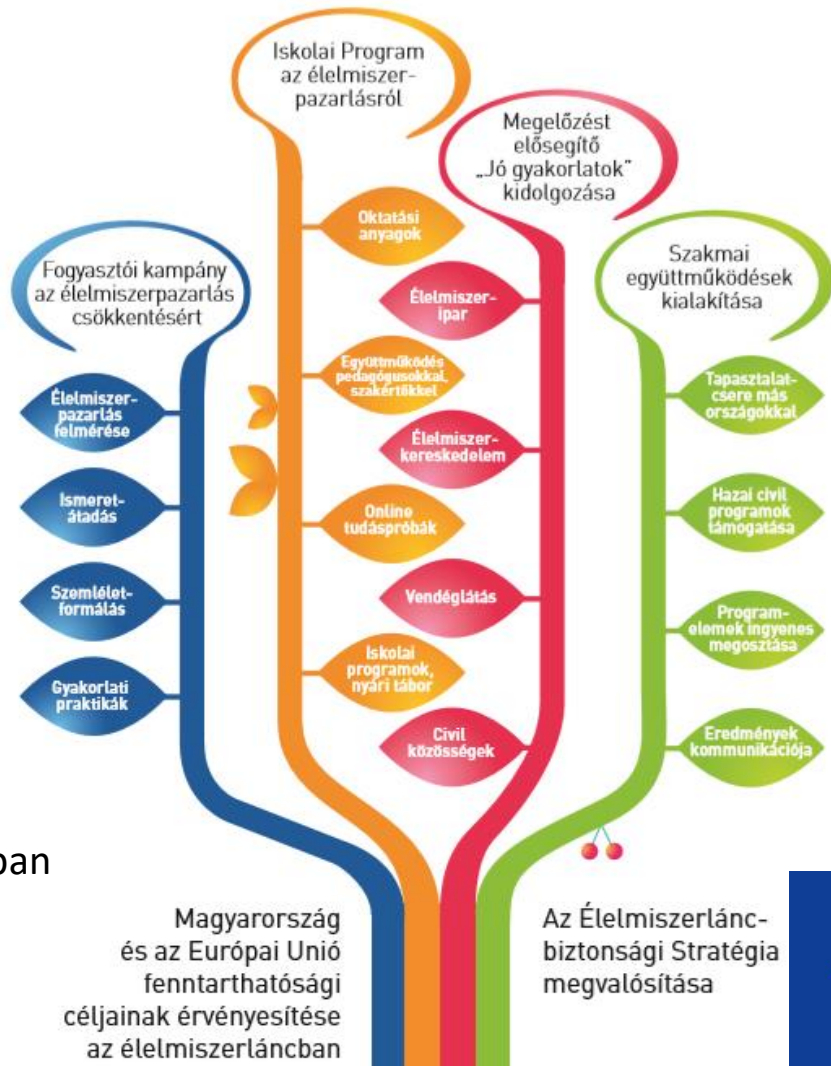
- 2005: Magyar Élelmiszerbank Egyesület
- 2014: Élelmiszer Érték Fórum
- **2015: Maradék nélkül programjának kidolgozása**
- 2016: EU LIFE támogatás
- 2017: Kormányhatározat a program kiterjesztésére és támogatására
- 2018: Bemutatkozás: EU Platform on Food Losses and Waste
- 2018: EU LIFE Platform Conference Budapesten (október 8-9.)
- 2019: EU Platform on Food Losses and Waste tagság
- 2020: Élj Maradéktalanul! – Médiaunió kampány
- 2020: A Maradék nélkül Magyarország nemzeti szintű élelmiszerpazarlás-megelőzési programja (ÉÉF)
- 2021: 5 éves a Maradék nélkül

Maradék nélkül
maradeknelkul.hu

Indulás: 2016

- Mérés
- Lakossági szemléletformálás
- Iskolai szemléletformálás
- Ágazati jó gyakorlatok a vállalatokkal közösen
- Részvétel az EU FLW Platform munkájában
- Részvétel az Élelmiszer Érték Fórum munkájában

Magyarország és az Európai Unió fenntarthatósági céljainak érvényesítése az élelmiszerláncban

Az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia megvalósítása

Háztartási élelmiszerpazarlás

EU által ajánlott **FUSIONS** módszertan

2016-os Nébih mérés: 68 kg/fő/év

100 háztartás

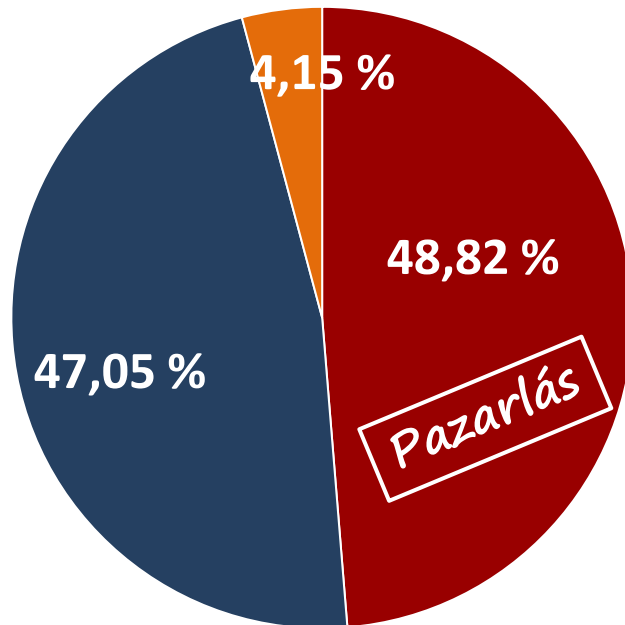
2019-es Nébih mérés: 65 kg/fő/év

165 háztartás

4% csökkenés a

pazarlásban

**(16%-os reáljövedelem-
bővülés ellenére)**

■ Elkerülhető

■ Nem elkerülhető

■ Potenciálisan elkerülhető

További részletek:

- Szabó-Bódi, B., Kasza, Gy., & Szakos, D. (2018). Assessment of household food waste in Hungary. *British Food Journal*, 120(3), 625-638.

- Kasza, Gy., Dorkó, A., Kunszabó, A., & Szakos, D. (2020). Quantification of Household Food Waste in Hungary: A Replication Study Using the FUSIONS Methodology. *Sustainability*, 12(8), 3069.

Háztartások száma: 165

Összes résztvevő: 452

Háztartások mérete

1	13.94 %
2	33.94 %
3	26.06 %
4	17.58 %
≥ 5	8.48 %
Átlagos háztartásméret	2.7 fő

Lakóhely típusa

Főváros	27.88 %
Más város	55.76 %
Község	16.36 %

Régió (NUTS1)

Közép-Magyarország	42.42 %
Dunántúl	32.73 %
Észak-Magyarország és Alföld	24.85 %

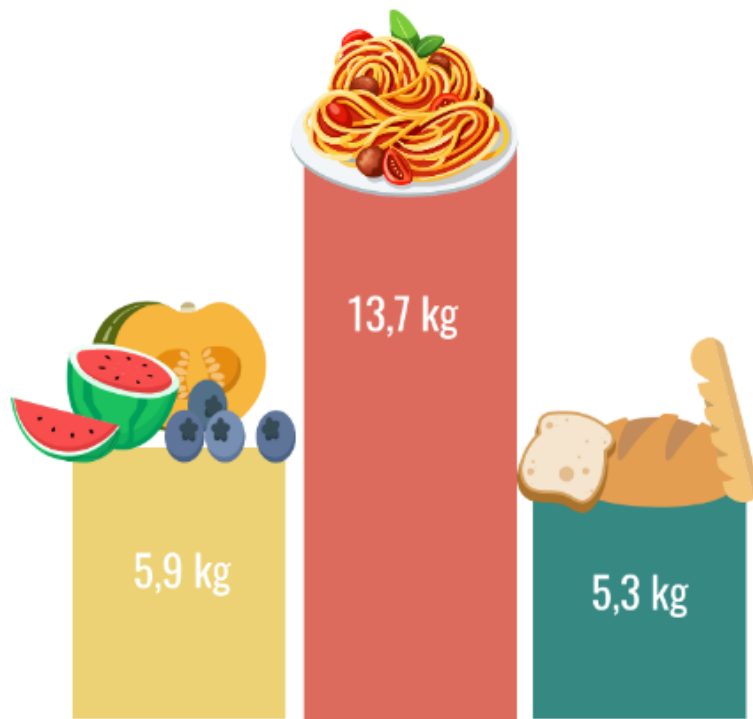
Háztartás jövedelemszintje

Alacsony	1.21 %
Átlag alatti	14.55 %
Átlagos	65.45 %
Átlag feletti	16.97 %
Kiemelkedő	1.82 %

Élelmiszerhulladék mennyisége kategóriánként

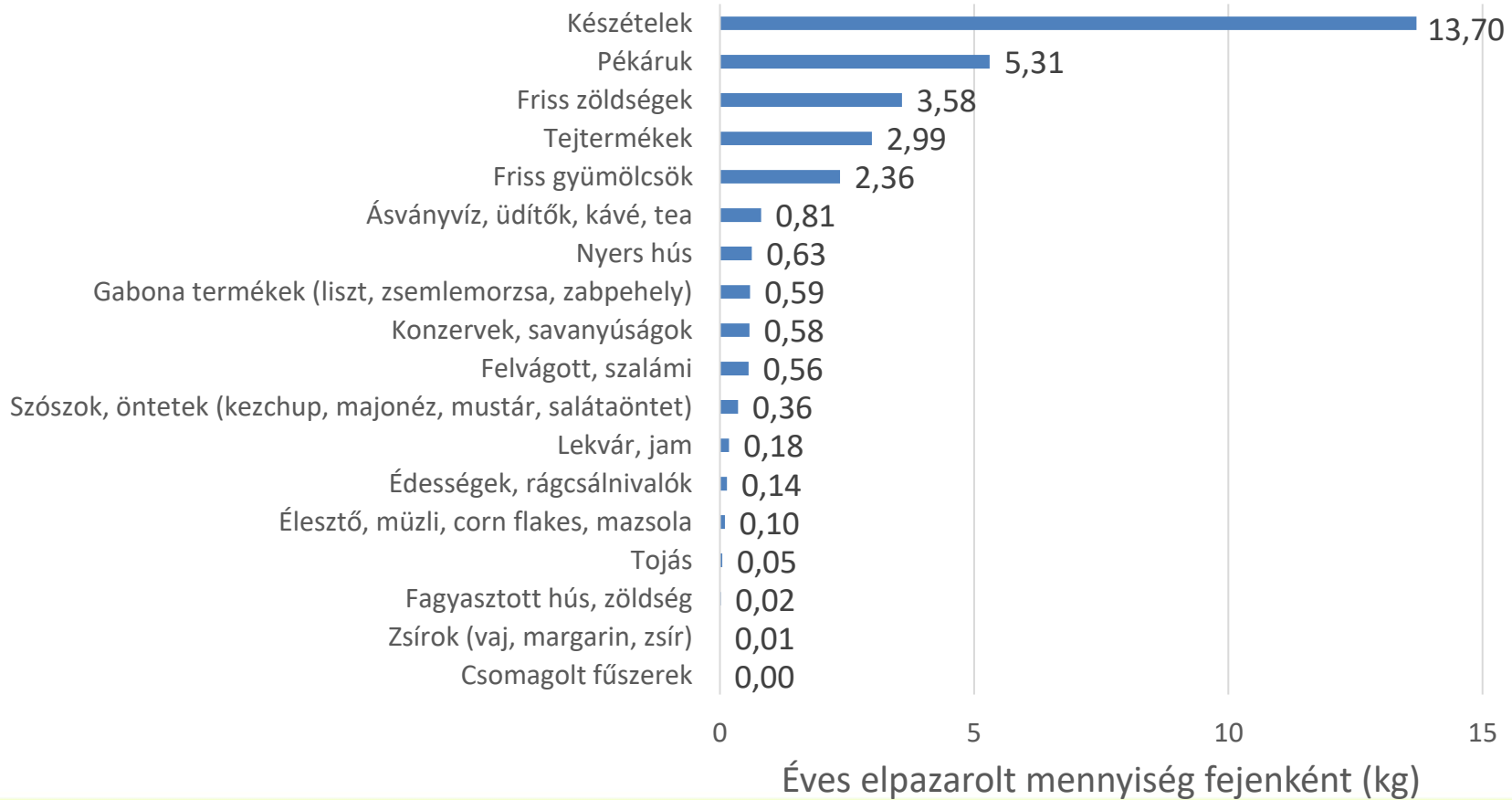
	Egy évre vetített mennyiség fejenként (kg)		
	Szilárd	Folyadék	Összes = Szilárd+Folyadék
Nem elkerülhető élelmiszerhulladék	29,91 (5,08%)	0,90 (12,99%)	30,81 (47,04%)
Potenciálisan elkerülhető élelmiszerhulladék	2,30 (3,93%)	0,42 (6,06%)	2,72 (4,16%)
Elkerülhető élelmiszerhulladék	26,35 (45,00%)	5,61 (80,95%)	31,97 (48,81%)
Összes élelmiszerhulladék	58,56 (100,00%)	6,93 (100,00%)	65,49 (100,00%)

Miből pazarolunk a legtöbbet?

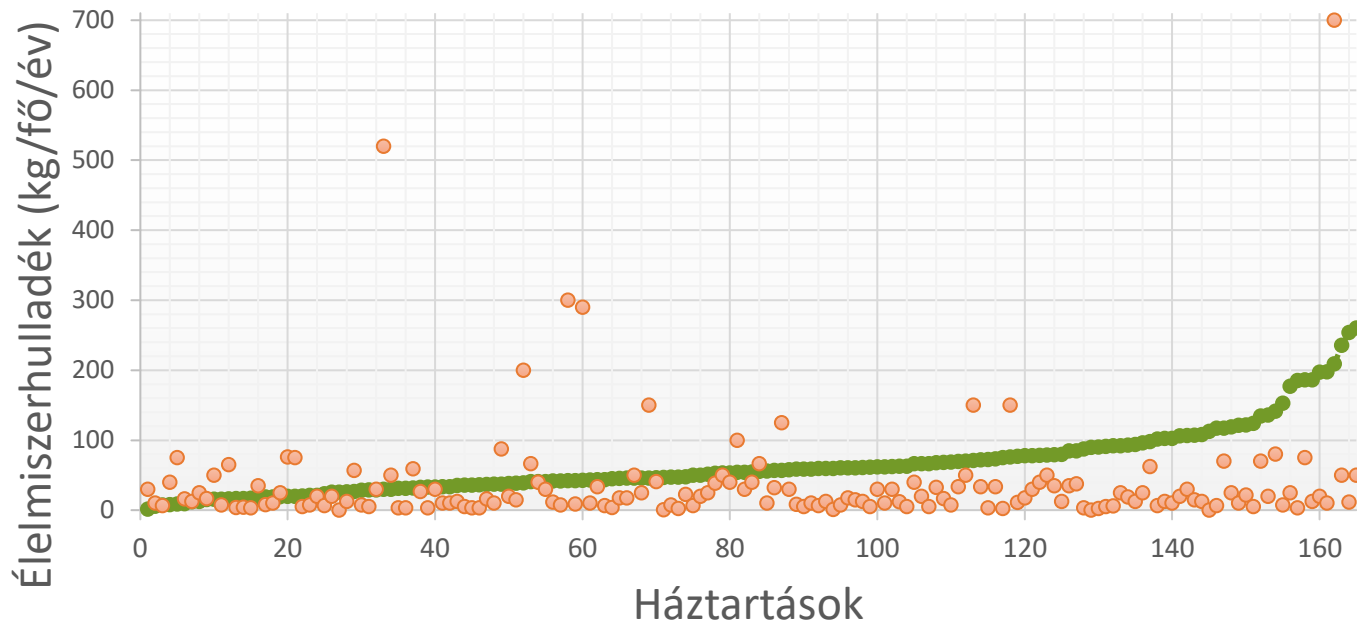
Éves fejenkénti mennyiségek,
2019

Elkerülhető élelmiszerhulladék összetétele

Mért és háztartás által becsült értékek összehasonlítása

- A háztartások 81%-a alulbecsülte a saját pazarlását
- Átlagosan 43%-kal becsültek kevesebbet

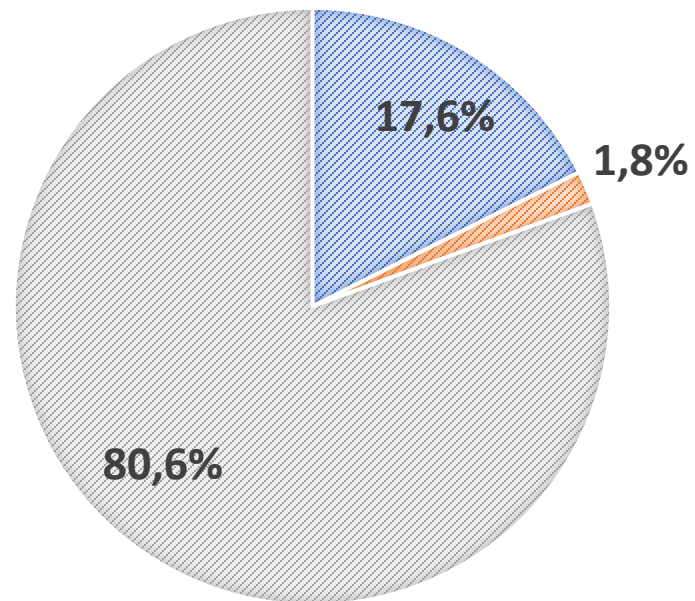

—●— Élelmiszerhulladék mért mennyisége

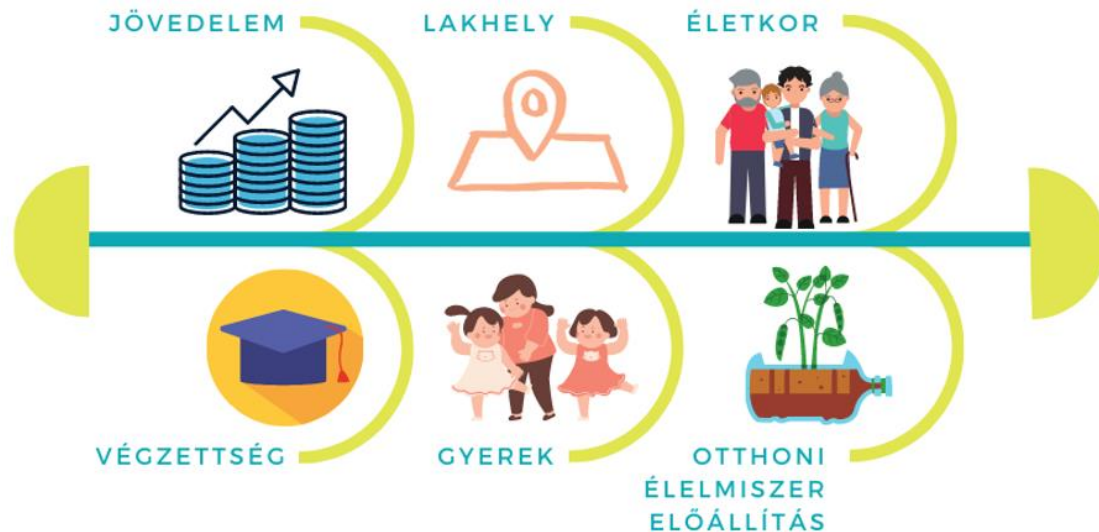
○ Élelmiszerhulladék becsült mennyisége

Mért és háztartás által becsült értékek összehasonlítása

- Túlbecsülte
- Helyesen becsülte (+/-5%)
- Alulbecsülte

AZONOSÍTOTT TÉNYEZŐK

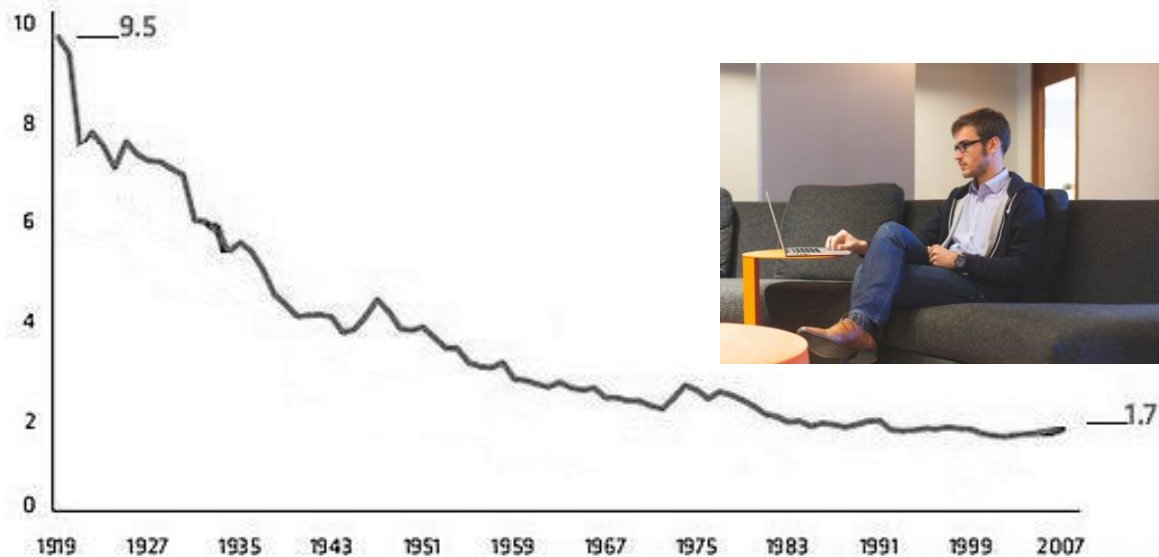

További részletek:

- Bódi B., Kasza Gy. (2015). Demográfiai tényezők hatása a fogyasztói élelmiszer-pazarlásra. Élelmiszervizsgálati Közlemények, 61(3), 756-764.
- Szakos, D., Szabó-Bódi, B., & Kasza, Gy. (2021). Consumer awareness campaign to reduce household food waste based on structural equation behavior modeling in Hungary. Environmental Science and Pollution Research, 28(19), 24580-24589.

Munkaóra

Fogyasztói élelmiszerkosár költsége ledolgozott munkaórákban számítva (USA, 1919-2007)

Forrás: US Bureau of Labor Statistics, 2008

Reáljövedelem az élelmiszerárak tükrében Magyarországon

Áru	1975	2021	Árarányok 2021/1975	Hányszorosára elég a mai jövedelem
bontott csirke, Ft/kg	39	729	18,7	5,1
sertéshús, Ft/kg	34	1550	45,6	2,1
tej, Ft/l	5	209	41,8	2,3
tojás, Ft/db	2	44	22,0	4,3
burgonya, Ft/kg	5	269	53,8	1,8
kenyér, Ft/kg	5,4	345	63,9	1,5
liszt, Ft/kg	4,6	165	35,9	2,6
sárgarépa, Ft/kg	3	249	83,0	1,1
citrom, Ft/kg	19	599	31,5	3,0
nettó jövedelem, Ft	3007	285000	94,8	

Aktuális mérés

- 2021. november 2. és december 12. között
- Kiemelt cél: a járványhelyzet hatásának vizsgálata a háztartási élelmiszerhulladék mennyiségére
- **320** regisztrált háztartás

A pazarlásunk számokban

- 65,5 kg/év élelmiszerhulladék, ebből 32 kg a pazarlás
- 300 ezer tonna élelmiszer évente
- 570.000 ember egész éves tápláléka
- 32.000 Ft/fő veszteség évente
- 310 milliárd forint veszteség a lakosságnak összesen
- 1.960.000 tonna CO₂ egyenértékes üvegházhatású gáz
- 385.000 ember éves ÜHG kibocsátásával egyenértékű

1.750.000 fő

385.000 fő

201.000 fő

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

17 GOALS TO TRANSFORM OUR WORLD

SDG 12.3

- Az ENSZ 12.3 fenntarthatósági célja: Az élelmiszerhulladék **megfelezése** globálisan 2030-ig a fogyasztók és a kiskereskedelem szintjén és csökkenés az élelmiszerlánc többi szintjén
- Mennyire reális?

Food waste – reduction targets

[Have your say](#) > [Published initiatives](#) > Food waste – reduction targets

In preparation

Roadmap

Feedback period

01 October 2021 - 29 October 2021

FEEDBACK: CLOSED

UPCOMING

Public consultation

Planned for

Fourth quarter 2021

FEEDBACK: UPCOMING

Commission adoption

Planned for

Second quarter 2023

FEEDBACK: UPCOMING

About this initiative

Summary

Food waste depletes o

This flagship initiative, binding targets to red

These targets will help

ensure more food is available for human consumption, thereby creating a more sustainable food system.

Topic

Food safety

Type of act

Proposal for a directive

Roadmap

FEEDBACK: CLOSED

Feedback period

01 October 2021 - 29 October 2021 (midnight Brussels time)

[View feedback received >](#)Inception impact assessment - Ares(2021)5979432
English (496.9 KB - PDF - 5 pages)[Download](#)

Magyar javaslat:
Azonos (abszolút) célérték meghatározása minden uniós tagállam számára kilogrammban

Feedback (85)

Felnőttkori szemléletformálás

Kihívás: rutin megtörése. Eszközök:

- Új, figyelemfelkeltő kutatási adatok
- Jól időzített kommunikációs aktivitások
 - Föld napja
 - Élelmiszerpazarlás elleni világnap
 - Élelmezési világnap
 - Húsvét, karácsony
 - Covid-19 járvány
- Csatornák
 - Sajtókapcsolatok
 - Közösségi média (8185 követő)

Események

Előadások rendezvényeken	72
Interjúk	143
Sajtóközlemények	17

Médiamegjelenés

Televízió	50
Rádió	73
Nyomtatott cikkek	205
Online cikkek	950

Összes elérés

112 466 306

Maradék nélkül
@maradeknelkul

Kezdőlap

Bejegyzések

Videók

Fényképek

Névjegy

Közösség

Események

[Oldal létrehozása](#)

Megosztás Javaslát módosításokra Oldal letiltása

Bejegyzések

Maradék nélkül

Szeptember 29., 0:15 · 🌐

Ma ünnepeljük a Maradék nélkül 🍴 születésnapját, az ételmiszerpazarlás elleni világnapon! 🎂 Ebből az alkalmából egy szuper születésnapi kihívással és nyereményjuttal készültünk nektek!

maradek_nelkul

Követem

201 bejegyzés 1 130 követő 113 követés

Maradék Nélkül

-Wasteless- 🍴

Ismerd meg a NÉBIH Maradék nélkül kampányát és vedd fel a harcot az ételmiszerpazarlás ellen Te is!

@nebih_hun

@LIFEprogram

[linktree/maradeknelkul](https://linktree.com/maradeknelkul)

SZÜLNAP

Receptek

H.hierarchia

Hütőnap

FoodWaste

Campus2021

Polls

BEJEGYZÉSEK

IGTV

MEGJELÖLVE

Munkacsoportok:

Az élelmiszerhulladékok keletkezését megelőző jó gyakorlatok összegyűjtése.

Iránymutatás az élelmiszer-
hulladékok keletkezésének
megelőzéséhez

Élelmiszeripar

nébih

Iránymutatás az élelmiszer-
hulladékok keletkezésére
vonatkozóan

*Kereskedelem
szektor*

nébih

Segédlet az élelmiszer-
hulladékok keletkezésének
megelőzéséhez

*Vendéglátás,
közétkeztetés szektor*

nébih

Útmutató az élelmiszer-
hulladékok keletkezésének
megelőzéséhez

*Civil szektor
Másodszüret*

nébih

Gyermekkori szemléletformálás

Gyerekl

Iskolai pro

- Oktatási anyagok
 - Tankönyvek
 - prezentációk
 - Animációk
 - Játékok
- Demonstrációk
- Online kvízversenyek
- Válasz a járványra
 - Online órák
 - Rajzversenyek
- Összesen köz...

Díjazás
500.000 Ft

AKTUALITÁSOK

Legyél Te is a Nébih Oktatási Nagykövete

EUROPEAN CONSUMER FOOD WASTE FORUM

Food waste in the EU?

Most of it comes from our homes, restaurants and canteens

- Az Európai Bizottság, a Közös Kutatóközpont (JRC) és a DG SANTÉ által létrehozott mintaprojekt
- Cél: szakértők segítségével összegyűjteni a tudományosan alátámasztott élelmiszerpazarlás csökkentő jó gyakorlatokat a fogyasztók szintjén

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Maradék nélkül
maradeknelkul.hu

A programot támogatta:

nébih

AGRÁRMINISZTERIUM

FOODRUS

A MAGYAR TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI
ÖSZTÖNDÍJ KURATÓRIUMA

MATE
MAGYAR AGRÁR- ÉS
ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

Új Nemzeti
Kiválóság Program

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM